

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на
засіданні
кафедри правового забезпечення
та адміністрування транспортної
діяльності протокол №1 від 12.09.2023р.

Силабус з дисципліни ПРАВОЗНАВСТВО 2023-2024 н.р.

Галузь знань – 13 Механічна інженерія
Спеціальність – 133 Галузеве машинобудування, 131 Прикладна механіка
Освітня програма: Будівельні, колійні, гірничі та нафтогазопромислові машини
(бакалавр), Організація паливо-мастильного господарства підприємств(бакалавр)
2023-2024 навчального року

Команда викладачів:

Провідний викладач : Малихіна Я.А. (док.пед.н, к.ю.н., проф.)

Контакти: +380999829825, e-mail: yana_malyhina@ukr.net

Години прийому та консультацій: 14.00-15.00 четвер

Викладчі курсу : Колісников Андрій Вячеславович (старший викладач)

Контакти : avk.lawyer@ gmail.com

Години прийому та консультацій : 13.00-14.00 середа – четвер

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків, 2023 рік

Правознавство це сфера знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування права і держави, а також про їх втілення і роль у суспільстві, у свідомості людини.

Як навчальна дисципліна, правознавство – це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток.

Правова інформація, яка є основою вказаного комплексу – це результат напрацювання різноманітних наукових шкіл, на підставі якої формується загальний погляд студентів (слухачів) про основи держави і права. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення студентам (слухачам) про основи державно-правового життя в Україні та за її межами.

Основною метою навчального курсу, який базується на узагальненому розгляді широкого кола питань з основ правового життя в Україні, є формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, генези та закономірностей їх функціонування і розвитку, оволодіння поняттєво-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики.

Його вивчення повинно сприяти формуванню у студентів (слухачів) правосвідомості, правової культури, розвитку творчого теоретичного правового мислення, використання яких необхідне при вирішенні практичних завдань в їх майбутній роботі в сфері психології.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Ми живемо в правовій державі. Це означає, що життя в нашій країні підпорядковане нормам і принципам права, панування закону. Тому кожна людина повинна бути юридично грамотною і освіченою, розуміти свої права, обов'язки, відповідальність. Саме для цих цілей існує правознавство.

Наприклад, в якій би галузі фахівець не працював, він повинен знати основи трудового права, щоб правильно організувати і здійснювати трудовий процес; мати уявлення про правовий механізм, що регулює господарські зв'язки підприємств і організацій; знати права і обов'язки громадян і юридичних осіб, їх правові гарантії; з метою боротьби з правопорушеннями і запобігання злочинам йому необхідно мати уявлення про кримінальний закон тощо.

Отже, якщо ви хочете навчитись відстоювати свої права, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Ознайомлення із зазначеним курсом допоможе студентам набути відповідних теоретичних знань та навичок, орієнтуватись у чинному законодавстві, працювати з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати правові норми до конкретних практичних ситуацій.

Огляд курсу

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Дисципліна викладається для студентів першого рівня вищої освіти (бакалавр) протягом одного семестру і передбачає:

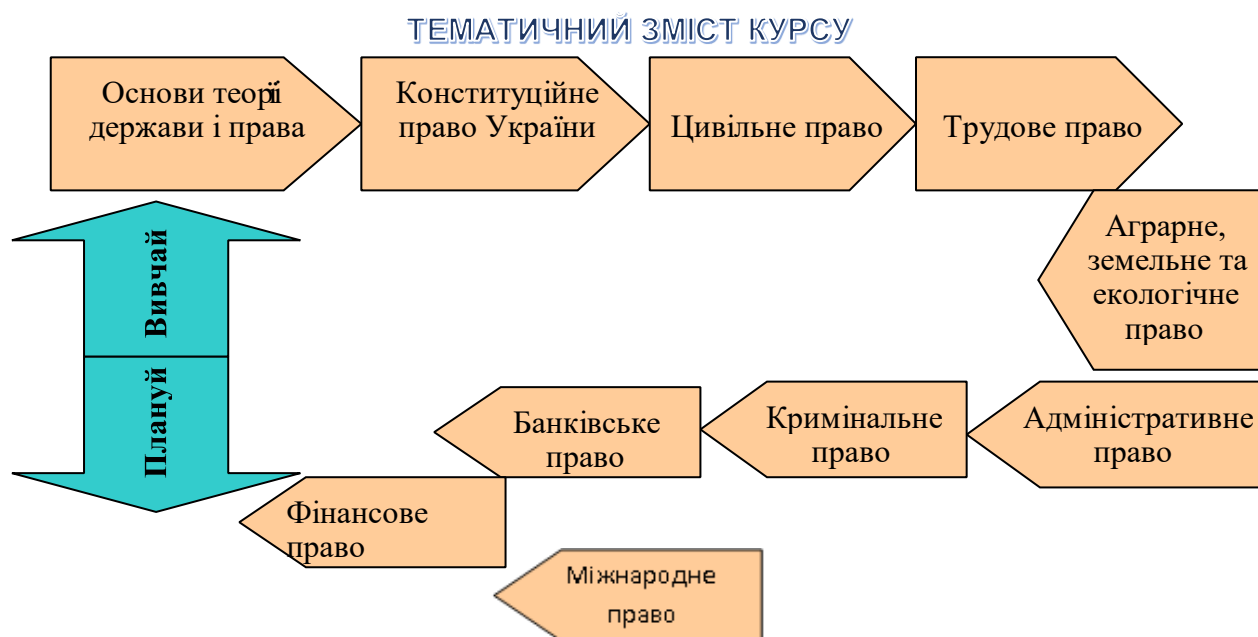
проведення 1 лекції раз на тиждень (всього 16 або 14 лекцій залежно від розкладу) і 1 практичного (семінарського) заняття раз на тиждень (всього 16 або 14 занять) – освітні програми УКЗ, БКМ, ПЦБ;

проведення 1 лекції раз у два тижні (всього 8 або 7 лекцій залежно від розкладу) і 1 практичного (семінарського) заняття раз у два тижні (всього 8 або 7 занять) – для студентів всіх інших освітніх програм, навчальні плани яких включають дисципліну.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Дисципліна викладається протягом одного семестру і передбачає проведення лекцій, практичних (семінарських) занять, написання контрольної роботи або індивідуального завдання (як узагальнення

самостійного опрацювання студентами матеріалу), проведення іспиту або заліку (відповідно до початкових планів освітніх програм).

Правознавство / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	

Денна форма навчання

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Ти ж-ден ь	Кіл ьк. год ин	Тема лекції	Кіл ьк. год ин	Тема практичних занять
4	2	1. Основи теорії держави і права	2	Основи теорії держави і права
	1	2. Конституційне право України	1	Конституційне право України
6	1	3. Цивільне право.	1	Цивільне право.
	2	4. Трудове право	2	Трудове право
Модульний контроль знань				
8	1	5. Кримінальне право	1	Кримінальне право
	2	6. Міжнародне право.	2	Міжнародне право
10	2	7. Фінансове право. Банківське право	2	Фінансове право. Банківське право
12	2	8. Судові та правоохоронні органи України	2	Судові та правоохоронні органи України

14	2	9. Аграрне, земельне та екологічне право. Адміністративне право	2	Аграрне, земельне та екологічне право. Адміністративне право
Модульний контроль №2				
Залік с дисципліни				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Відвідування лекцій: Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 90% лекційних занять у модулі без поважних причин. Максимальна сума становить 2 балів.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої знання у сфері права. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості. Максимальна сума становить 20 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за ступенем залученості (до 10 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань правознавства. Максимальна сума становить 28 балів.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20/40 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 або 1 бали). Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Залік:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку.

Завдання на самостійну роботу:

Студентам пропонується обрати теми для створення власного завдання впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується 25 балів до поточного модульного контролю. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 100% на першій модульній контроль і 100% на другий модульній контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

Заочна форма навчання

Підсумкова оцінка складається з балів, отриманих за виконання контрольної роботи або індивідуального завдання та складання підсумкового залікового тесту. Тестування: оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові питання. Максимальна кількість становить 40 балів за тест.

Контрольна робота: складається з питань теоретичного характеру та практичних завдань (ситуативних задач, кейсів тощо). Максимальна кількість балів за контрольну роботу становить 60.

Теоретичні питання передбачають об'єм повідомлення (5-7 стор. на кожне питання).

У відповідях на питання ситуативної задачі також можна використовувати матеріал, знайдений в літературі, разом з тим бажано підключати аналіз власних спостережень, життєвий досвід.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент оволодіє відповідними теоретичними знаннями та навичками, вмінням орієнтуватись у чинному законодавстві, працювати з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати правові норми до конкретних практичних ситуацій.

СК 09. Здатність застосовувати знання в управлінні фінансовою діяльністю підприємств щодо розроблення поточних фінансових планів та бюджетів, інвестиційних бюджетів та контроль їх виконання; здійснення фінансових розрахунків щодо реальних потреб у фінансових ресурсах для забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності; оптимізації витрат та ефективного управління прибутком; визначати оптимальні напрями інвестиційної діяльності підприємств; здійснювати фінансовий контроль; проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств; управління фінансовими ризиками підприємств та розробка заходів щодо їх мінімізації.

СК 10. Здатність до впорядкування облікової інформації, формування, читання та використання фінансової звітності для виконання аналітичних процедур, проведення розрахунків та здійснення інтерпретації коефіцієнтів та інших показників

СК 20. Здатність до подальшого навчання, підтримки належного рівня знань та постійного підвищення фахової підготовки, виявлення проблем та визначення шляхів їх вирішення у сфері фінансів.

РН 01. Визначати, засвоювати та запам'ятовувати базові принципи філософії, соціології, логіки, факти вітчизняної історії та культури, норми економіки й права, розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства.

РН 02. Демонструвати належний рівень знань основних історико-філософських концепцій для осмислення сучасних економічних проблем та формування на цій основі професійного світогляду.

РН 03. Демонструвати належний рівень знань економічних категорій, нормативно-правового забезпечення та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РН 05. Застосовувати статистичні методи збирання та обробки економічної інформації, економетричні методи моделювання фінансово-економічних явищ та процесів.

РН 06. Застосовувати набуті практичні навички використання економіко-математичних методів для розв'язання практичних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ЗК1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.

ЗК3. Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.

ЗК4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.

ЗК7. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, оцінка її достовірності, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних.

ЗК8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК12. Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб,

ФК1. Знання основ теорії та філософії права, структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

ФК2. Знання історії права та державних інститутів.

ФК3. Знання стандартів правничої професії.

ФК4. Знання міжнародних стандартів прав людини.

ФК8. Знання засад і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право, цивільне і цивільне процесуальне право, сімейне, аграрне, екологічне, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК9. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК10. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

- ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.
- ФК13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.
- ФК14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.
- ФК15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
- ФК16. Навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Ф К 17. Навички самостійної підготовки проектів актів нравозастосування.
- ФК18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності

Команда викладачів

Малихіна Яна Анатоліївна - лектор з правознавства в УкрДУЗТ. Отримав ступінь кандидатики юридичних наук. Дисертацію захистила на тему «Юридичні гарантії реалізації права на працю особами віком до 18 років» у спеціалізованій вченій раді К 64.700.02 Харківського національного університету внутрішніх справ за спеціальністю МВС України 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення» yana.malyhina@ukr.net

Колісников Андрій Вячеславович – лектор з правознавства в УкрДУЗТ. Напрямок наукової діяльності: правове регулювання публічних запозичень, правові проблеми грошової системи.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ПО КУРСУ « ПРАВознавство »

1. www.metod.kart.edu.ua;
2. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index;>

3. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npasearch>;
4. <https://www.lawportal.com.ua/> ;
5. <http://ukrainepravo.com/>.